

**Jomfruland
nasjonalpark**

Nasjonalparkstyret

Møtedato: 16.06.2017
Saksnummer: 2017/
Saksbehandler: Morten Johannessen
Dato saksframlegg: 09.06.2017

2017/30: Kystsoneplan for Telemark – uttalelse til planprogram

Bakgrunn

I møte 19.05.17 sluttet styret deg til forslag under sak 2017/22 om at det legges fram sak om planprogram for kystsoneplan for Telemark til møte 16. juni.

Telemark fylkeskommune beskriver kystsoneplanen slik:

Kystsoneplanen skal avklare arealbruk og interesser i kystsonen på tvers av kommunegrensene i et regionalt og nasjonalt perspektiv. Planprogrammet forteller hvordan arbeidet med den regionale planen skal gjennomføres. Planprogrammet er nå ute på høring med uttalefrist 1. juli.

Det knytter seg mange tema til planarbeidet. Telemark fylkeskommune ønsker seg mange og konstruktive innspill til planprogrammet.

Målet med planarbeidet er å sikre en langsiktig forvaltning av kystsonen i Telemark. Innenfor målsettingen om økologisk og økonomisk bærekraft skal planen bidra til god ressursforvaltning, ivareta og legge til rette for utvikling av attraktive byer, tettsteder og bosettinger langs kysten og gjøre arbeidet med plan- og byggesaker enklere.

Kystkommunene Kragerø, Bamble, Porsgrunn og Skien sammen med Fylkesmannen i Telemark og Telemark fylkeskommune samarbeider om planarbeidet. Telemark fylkeskommune er regional planmyndighet og fylkestinget vedtar planen. Planen skal følge prosess og krav til medvirkning etter føringene i plan og bygningsloven.

Viktige plantema er:

- *Bærekraftig kystsoneplanlegging med temaer innen miljø, naturmangfold på land og i sjø, landskap, kulturarv, friluftsliv, bosetting og fritidsboliger, klima, flom og stormflo*
- *Næring og fiske med temaer som næringsarealer knyttet til havn og sjø, maritime næringer, turisme og reiseliv, kystnært landbruk*
- *Differensiert forvaltning av strandsonen*
- *Infrastruktur handler om farleder og havner for nyttetraffikk, småbåthavner og andre infrastrukturtiltak som sjøkabler og parkering.*

Den regionale planen for kystsonen i Telemark 2018 – 2028 med målsettinger og retningslinjer vil være førende for kommunens arbeid med arealplaner og i enkeltsaksbehandling. I dispensasjonssaker skal man på samme måte legge nasjonale og

regionale føringer til grunn før vedtak fattes. Som del av den regionale planen skal det også utarbeides et handlingsprogram for gjennomføring av planen. Her vil det inngå konkrete prosjekter som handler om forvaltning og gjennomføring av tiltak.

Handlingsplanen vedtas av fylkestinget og skal rulleres årlig.

Lenke til planprogrammet er vedlagt saken.

Forvalters vurdering

Planprogrammet er systematisk, dekker de ulike sidene ved forvaltning av kystsonen i Telemark og er presentert på en god måte. Som slike planprogram gjerne er, har det et bredt utgangspunkt. Det innebærer at det i planarbeidet vil peke seg ut fokusområder som vil bli gitt spesiell oppmerksomhet.

Planprogrammet har tre hovedtema:

- Bærekraftig kystzoneplanlegging
- Fiske, næring og kystkultur
- Infrastruktur

Innenfor temaet fiske, næring og kystkultur, legges det opp til at turisme og reiseliv er et av de temaene som skal belyses nærmere.

Det at Jomfruland nasjonalpark er vedtatt, er under etablering og blir gitt mye oppmerksomhet, innebærer at området har et vesentlig større potensiale som naturbasert attraksjon enn tidligere. Det kan utnyttes til å utvikle reiselivsnæringen både regionalt og lokalt. Av den grunn bør de mulighetene for reiselivsnæringen som nasjonalparken innebærer, være et fokusområde i det videre arbeidet med kystzoneplanen. Premissene er at verdiskapning og opplevelser ikke skal gå på bekostning av verneverdiene i nasjonalparken.

Det bør derfor foreslås at satsing på reiseliv i tilknytning til nasjonalparken løftes fram som et fokusområde i kystzoneplanen. Det kan gjøres ved at mulighetene som ligger i nasjonalparken for utvikling av regional og lokal reiselivsnæring inngår i planprogrammets analyse/utredningsdel som en forstudie, og videreføres i handlingsprogrammet som et hovedprosjekt.

Studier fra andre nasjonalparker viser at et besøkssenter har en svært viktig funksjon for de besøkende, både utenlandske og norske, ved at det er der de tas imot etter først å ha orientert seg på nettet og har valgt å besøke området.

Nasjonalparkstyret er en statlig nemnd som har til oppgave å forvalte nasjonalparken innenfor lover og regler, og å utvikle den til beste for verneverdiene. Styret har også ansvar for å utarbeide en besøksstrategi, men har ikke ansvar overfor reiselivsnæringen ut over å samarbeide og legge til rette. Det gjelder også etablering av et nasjonalparksenter. Forvaltningen kan bidra med driftstilskudd hvis senteret er autorisert, leie av lokaler og noe midler til investeringer. Det innebærer at regionale og lokale aktører må ta initiativ hvis det skal bli et nasjonalparksenter. Kragerø kommune har i verneprosessen hatt ønske om å få til nasjonalparksenter, men det er svært usikkert om kommunen er i stand til å gjennomføre det alene. Vurderingen er at et nasjonalparksenter er et vels så stort regionalt som lokalt anliggende. Som en del av et hovedprosjekt om reiselivsnæring i tilknytning til nasjonalparken, bør det derfor inngå en plan for etablering av et besøkssenter, gjerne i kombinasjon med andre beslektede attraksjoner som Geoparken, kystkultur, kunst med mer. Planen bør belyse hvordan etableringen kan gjøres som et regionalt løft, herunder finansiering.

Innstilling

Nasjonalparkstyret gir følgende uttalelse:

Nasjonalparkstyret ser at det i planarbeidet vil peke seg ut fokusområder som vil bli gitt spesiell oppmerksomhet. Jomfruland nasjonalpark innebærer at området har et vesentlig større potensiale som naturbasert attraksjon enn tidligere. Det kan utnyttes til å utvikle reiselivsnæringen både regionalt og lokalt. Av den grunn bør de mulighetene for reiselivsnæringen som nasjonalparken innebærer, være et fokusområde i det videre arbeidet med kystsoneplanen.

Det bør gjøres ved at mulighetene som ligger i nasjonalparken for utvikling av regional og lokal reiselivsnæring inngår i planprogrammets analyse/utredningsdel som en forstudie, og videreføres i handlingsprogrammet som et hovedprosjekt.

Studier fra andre nasjonalparker viser at et besøkssenter har en svært viktig funksjon for de besøkende, både utenlandske og norske.

Som en del av et hovedprosjekt om reiselivsnæring i tilknytning til nasjonalparken, bør det inngå en plan for etablering av et besøkssenter, gjerne i kombinasjon med andre beslektede attraksjoner. Planen bør belyse hvordan etableringen kan gjøres som et regionalt løft, herunder finansiering.

Enstemmig vedtak

Nasjonalparkstyret ser at det i planarbeidet vil peke seg ut fokusområder som vil bli gitt spesiell oppmerksomhet. Jomfruland nasjonalpark innebærer at området har et vesentlig større potensiale som naturbasert attraksjon enn tidligere. Det kan utnyttes til å utvikle reiselivsnæringen både regionalt og lokalt. Av den grunn bør de mulighetene for reiselivsnæringen som nasjonalparken innebærer, være et fokusområde i det videre arbeidet med kystsoneplanen.

Det bør gjøres ved at mulighetene som ligger i nasjonalparken for utvikling av regional og lokal reiselivsnæring inngår i planprogrammets analyse/utredningsdel som en forstudie, og videreføres i handlingsprogrammet som et hovedprosjekt.

Studier fra andre nasjonalparker viser at et besøkssenter har en svært viktig funksjon for de besøkende, både utenlandske og norske.

Som en del av et hovedprosjekt om reiselivsnæring i tilknytning til nasjonalparken, bør det inngå en plan for etablering av et besøkssenter, gjerne i kombinasjon med andre beslektede attraksjoner. Planen bør belyse hvordan etableringen kan gjøres som et regionalt løft, herunder finansiering.

Ekspederes til

Telemark fylkeskommune

Vedlegg:

Forslag til planprogram for kystsoneplan 2018-2028:

<https://www.telemark.no/Media/Files/Arealbruk-og-transport/Kystsoneplan/Forslag-til-planprogram>